

## **Erasmus Lisszabonban**

Középiskolás korom óta vágytam rá, hogy elutazhassak valahová néhány hónapra cserediák programmal. Ennek oka Gezi, a kínai osztálytársam volt, aki cserediákként érkezett az iskolánkba, majd a mi évfolyamunkkal már rendes tanulóként folytatta tanulmányait az érettségi megszerzéséig. Mindig ámulattal hallgattam, amiket mesélt a kultúrájukról, irigyeltem a bátorságáért és a kitartásáért, amivel elérte, hogy egy idegen országban kivételes élményekben lehetett része, és az ő barátsága által nekem is volt mindig valami plusz a napjaimban.

Eltelt majdnem 4 év az egyetemről is és még mindig rágódtam rajta, hogy jelentkeznek-e Erasmusra. Tudtam, hogy nagy szervezést igényel és talpraesettséget a programban való részvétel, visszatartó erő volt, hogy az ösztöndíj csak kiegészítő támogatást nyújt és ezért a költségeim fennmaradó részét magamnak kell megoldanom. Ennyi idő után viszont eljutottam arra a pontra, mikor számot vetve minden befolyásoló tényezővel elhatároztam, megéri erőfeszítéseket tenni annak érdekében, hogy részese lehessen annak a felejthetetlen és fantasztikus élménynek, amit az Erasmus nyújthat. Sikeres pályázatot követően 2016 szeptemberében indultam életem nagy útjára Lisszabonba.

Az alábbiakban néhány fontosabb témakör mentén szeretném megosztani tapasztalataimat és tanácsaimat a kiutazást tervezőkkel.

### **Mit érdemes tudni indulás előtt? Miért válasszuk Lisszabont?**

Az én választásom azért esett Lisszabonra, mert a rengeteg ösztönző útivideó amit láttam, beszámoló amit olvastam Portugáliáról, az ország nagyszerű klímája és csodás tájai, és hogy az Universidade Nova de Lisboa (Nova) jogi karán angol nyelvű kurzusok széles választéka várja az Erasmusos diákokat kellően meggyőző volt.

Úgy gondolom, hogy fontos mindennek előtt a nyelvtudásunknak megfelelően olyan úti célt választani, ahol a kulturális különbségek ellenére is komfortosan tudjuk magunkat érezni.

### **Szállás**

A 2016-os év a diákszervezeteknél dolgozó segítők elmondása és saját tapasztalatok alapján is egyértelműen nehéz volt szállásolás szempontjából. Én a

kiutazásom előtt bő 2 hónappal foglaltam albérletet, de már akkor meglehetősen alacsony volt a kínálat.

Szerencsére egészen profi szervezetirendszer épült az Erasmusos diákok szálláskeresésének megkönnyítésére (is) Lisszabonban. Számtalan Facebook csoport és weboldal (StudyInLisbon, Uniplaces stb.) kínál lehetőséget albérletre. Érdemes ezek valamelyikét igénybe venni, mert sajnos sok rossz hír kering a közvetlen foglalásokról. Azonban ha valaki az említett fórumok valamelyikét választja, biztos lehet benne hogy legalább plusz egy csapat lesz, akikhez segítségért fordulhat szállásügyekkel kapcsolatban. Engem például már a szálláskeresés során telefonon felkerestek, hogy az igényeimnek megfelelő lakás megtalálásában segíthessenek.

Ettől függetlenül is fontos odafigyelni minden apró részletre, mint hogy:

- van -e ablak a szobánkon (sokszor tényleg ablaktalan szobák kerülnek meghirdetésre)
- van -e fűtés (Egyáltalán nem ritka dolog, hogy ne legyen központi fűtés a portugál lakásokban. Megítélésem szerint az őszi kiutazóknak nem is annyira fontos szempont ez, mert hidegebbnek mondható estéken egy hősugárzó is megteszi, arra is csak nagyjából november végétől volt szükség.)
- a tulajdonos vagy főbérlő beszél -e angolul (vagy bármilyen, általunk is beszélt nyelven),
- kik a potenciális lakótársaink (kifejezetten cserediák szállás, diákszállás vagy hagyományos albérlet)?

Kollégiumi szállásra az én Erasmusos félévem során nem volt lehetőség a korlátozott férőhelyek miatt.

### **Mit együnk? Hol vásároljunk?**

Az egyetemi menza 2.60 euróért kínál komplett menüvel minden hétköznapra két vagy háromféle választható főétellel egészen jó ebédet. Az előadások között vagy azok végeztével pedig az egyetemi kávézóban fogyaszthatunk finomabbnál finomabb kávékat, szendvicseket hasonlóan diákbarát áron.

Bátran próbálkozhatunk a különböző nemzeti ételekkel, mint a bacalhau (minden mennyiségben, legalább 100 féle módon el tudják készíteni ezt a jellegzetes tőkehalat, külön receptkönyvük van rá), bifana, francesinha és az isteni finom péksüteményeik (pastel de nata mindenekelőtt!).

Nagyobb áruházak, bevásárlóközpontok természetesen Lisszabonban is megtalálhatóak, az árak általában kicsivel drágábbak mint itthon. A plázák éjfélig, az élelmiszerboltok nagyjából reggel 8:00 és este 21:00 között vannak nyitva minden nap. Bárhová is költözünk a városon belül, mindenhol megtalálható legalább egy kis közeli sarki közért, ami legkésőbb éjjel 2-kor zár. Halat, friss zöldséget és gyümölcsöket olcsón találunk, a Magyarországon megszokott drogériákra viszont ne számítsunk.

### **Milyen a kinti egyetem? Hol üljünk össze tanulni?**

Példátlan segítőkészség, hallgatóbarát légkör, modern környezet. Leginkább ezekkel a kifejezésekkel jellemezném a Nova jogi karát.

Welcome kit-tel (benne SIM kártyával, amit 1 hónapig ingyen tudunk használni; és pendrive-val amin a féléves tájékoztatók megtalálhatók), külön nekünk szervezett barbecueval fogadtak. A félév során bármi problémánk volt, tényleg számíthattunk a kinti koordinátorokra ugyanúgy, mint az itthoniakra. Az oktatók odafigyeltek ránk, a portugál diákok nagyon kedvesek.

Fontos azonban hogy ha nem szeretnéd, hogy kellemetlen meglepetések érjenek a félév végén egy-egy kurzus teljesítésének nehézségei miatt, mindenképpen vegyél fel az elégségesnél többet. A félév elején természetesen minden oktató tájékoztat róla, hogy milyen módokon teljesíthető az adott tantárgy, de azt nyilván senki sem tudja előre megmondani, hogy Neked mennyire lesz nehéz a vizsga. Érdemes részt venni érdeklődően, aktívan az órákon, mert a vizsga helyett néhány tantárgy beadandóval és kiselőadással teljesíthető.

Az itthoni egyetemi szabályok a Nován ugyanúgy érvényesek. A bemutatkozó előadás alkalmával el is mondták, hogy jelmondatuk: „A legnagyobb felelősséget a legkisebb mértékű kötelezettség jelenti.”

A Nova egyetemi könyvtára és jogi könyvtára egészen szép számban tartalmaz angol nyelvű szakirodalmat, ami segítségünkre lehet a beadandók elkészítésénél. Az oktatók természetesen a félév elején az Erasmusos hallgatókra figyelemmel angol nyelvű szakirodalmat is megjelölnek segédletként.

Ha viszont nem lenne elegendő a campuson belül megtalálható gyűjtemény, a Lisszaboni Egyetem jogi kara egy a Novánál nagyobb olvasótérrel rendelkezik, ahol naphosszat várják a diákságot. Tanulásra ezen kívül választhatjuk a város néhány kellemes hangulatú study spotjának egyikét is. Mint például a Picoas Plaza barátságos Centro de

Informacoes Urbanas de Lisboa termékét, vagy a város számos tetőtéri kávézóinak egyikét, ahová már csak az onnan nyíló kilátás miatt is érdemes legalább egyszer ellátogatni.

### **Utazás, szabadidő**

Hosszabb kinttartózkodás idejére mindenképpen érdemes a lisszaboni közlekedéshez ún. Viva plastik kártyát vásárolni (sokat viccelődtünk rajta, hogy ez a kártya különböztet meg minket a turistáktól), mert utazni csak ezzel, vagy a papír Viva Viagem kártyával lehet. Utóbbira azonban bérlet nem vásárolható. A 30 napos bérlet ára (nincs diákbérlet) nagyjából 36 euró. Érdemes előre segítséget kérni a megvásárlásához, igazolványképet és igénylőlapot beszerezni, mert hosszú a sor, a városban csak néhány helyen intézhető, és gyorsított eljárásban plusz díj ellenében is legalább egy napot várni kell míg elkészítik.

Ha beszereztük a bérletet, azzal már kedvünkre utazhatunk városon belül metróval, busszal, villamossal, vagy felvonóval. Bejárhatjuk a város nevezetességeit, a Tejo folyó mentén egészen Belém városig eljuthatunk.

Vonattal, hajóval vagy távolsági busszal több látványosság könnyedén elérhető, mint pl. Sintra, Évora, Fátima, Óbidos és sok más csodás hely. A fapados légitársaságok adta lehetőségekkel élve pedig akár 10 euróért repülhetünk Portóba, nagyjából 30 euróért az Azori-szigetekre.

Ha inkább nagyobb csoporttal, szervezett kiránduláson vennénk részt, mindenképpen érdemes felkeresni a helyi diákszervezetek (ESN, ELL főképpen) valamelyikét, akik hétről hétre programok tömkelegét szervezik annak érdekében, hogy még tartalmasabbá tegyék kint tartózkodásunkat.

Lisszabon egyszerűen felsorolhatatlanul sok lehetőséget rejt magában. Csak rajtunk múlik, hogy az ott eltöltött néhány hónap alatt mihez kezdünk ezekkel a lehetőséggel. Szakmai fejlődés, nyelvtanulás, kultúra, sport, szórakozás, egyszerűen minden megtalálható a portugál fővárosban és mindez karnyújtásnyira tőlünk: pályázzunk Erasmusra!